

13E053MSR - Merni sistemi u računarstvu

Univerzitet u Beogradu - Elektrotehnički fakultet

Laboratorijska vežba br. 3

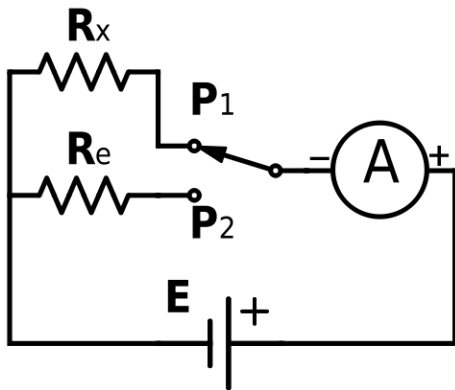
Merenje struje i računanje šanta

nastavnik: doc. dr Nadica Miljković

u Beogradu, oktobar 2017

Cilj vežbe

Povezati kolo kao na Sl. 1. Za DC napajanje u kolu koristiti pin $E = 5\text{ V}$ na UNO R3 mikrokontrolerskoj pločici. Ako je poznato da je $R_e = 270\ \Omega$, izvesti izraz za otpornost otpornika R_x (R_1, R_2, R_3 i R_4 , tako da je $R_1 < R_2 < R_3 < R_4$) preko struje u kolu i poznate otpornosti R_e , a potom 1) izračunati nepoznate otpornosti ako se struja meri digitalnim multimetrom (DMM) i 2) izračunati nepoznate otpornosti ako se struja meri analognim ampermetrom (AA). Otpornosti otpornika izmeriti direktno primenom DMM-a.

Sl. 1, Kolo za merenje nepoznate otpornosti, tzv. "metodom zamene" koja se još zove i "paralelna veza".

Zadatak

U obrazac koji je posebno namenjen za ovu laboratorijsku vežbu, studenti bi trebalo da unesu rezultate merenja ili računanja.

Napomene

Studenti bi trebalo pre nego što uključe napajanje, da pozovu dežurnog da proveru da li je kolo ispravno povezano. Moguće je koristiti materijale za MSR predmet prilikom izrade lab. vežbi (prezentacije sa predavanja, udžbenike, priručnike, materijale sa vežbi na tabli).

Na kraju laboratorijske vežbe, studenti bi trebalo da pozovu dežurnog saradnika ili nastavnika pre nego što "razvežu" kolo kako bi dežurni proverio ispravnost merenja. Nakon toga, dežurni potpisuje popunjen izveštaj sa vežbi. Studenti bi trebalo da čuvaju taj izveštaj do upisa ocene iz predmeta Merni sistemi u računarstvu (13E053MSR).

Sve šeme u uputstvu za 3. lab. vežbu su složene u programu Scheme-it (Digikey Electronics, USA).

Ime i prezime studenata	Broj indeksa

Laboratorijska vežba br. 3 - Merenje struje i računanje šanta

Zadatak #1: Povezati kolo kao na Sl. 1, pa izmeriti i izračunati (cal. od eng. *calculate*):

otpornici	DMM [Ω]	DMM [mA]	AA [mA]	DMM cal. [Ω]	AA cal. [Ω]
R_1					
R_2					
R_3					
R_4					

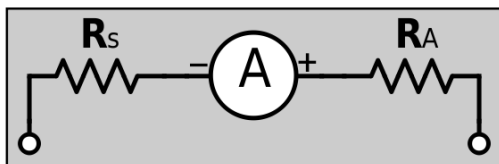
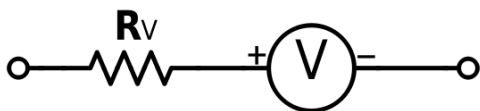
Zadatak #2: Ako je unutrašnja otpornost ampermetra jednaka R_A kako bi se onda izračunala otpornost R_x sa Sl. 1? (izvesti izraz i upisati). Potom, izračunati otpornosti prema tom izrazu za AA merenja.

$R_x =$	
---------	--

otpornici	R_1	R_2	R_3	R_4
AA cal. sa R_A [Ω]				

Zadatak #3: Izračunati vrednost rednog šanta R_S , koji može da meri maksimalni napon od $V_{max} = 10$ V, ako je $I_{max} = 1$ mA i unutrašnja otpornost ampermetra sa pokretnim kalemom $R_A = 50$ Ω . Kako se vezuje i koliki je šant za proširenje mernog opsega ampermetra sa I_{max} na $I_{max1} = 6$ mA?

R_S [Ω]	
--------------------	--

Sl. 2, Redni šant koji omogućava merenje napona pomoću ampermetra.